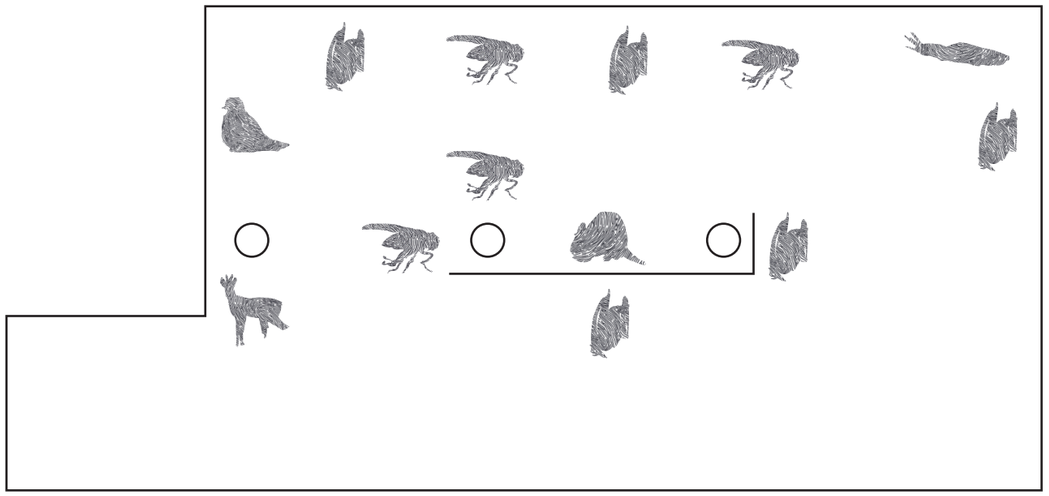

Дивовижна конвергенція
2020, відео

Смерть тварин
2013-2024, відеоінсталяція

Візит білого голуба
2021, відео

Смерть тварин
2020, цифрова фотографія, 40 x 30 см кожна

Емпатичні спостереження за малими істотами
2019-2024, відеоінсталяція

Тиха ніч
2021, аудіоінсталяція, текст

Subiektywna Instytucja Kultury

PIEKARNIA
Żywa Kultura

66P.subiektywna.instytucja.kultury
66P.subiektywna.instytucja

www.66P.pl

УКР

Пйотр Блаєрський

Блукаючи серед інших проявів життя

куратор: Пйотр Лісовський
21 березня — 4 травня

Виставка Пйотра Блаєрського ***Блукаючи серед інших проявів життя*** — це спекулятивне бачення побудови спільноти, позбавленої видового шовінізму. Митець спостерігає за процесами, які формують біологічне життя, реєструючи те, що зазвичай залишається непоміченим у повсякденному житті. Він знімає і фотографує тварин, які зустрічаються йому на шляху, спостерігаючи за їх існуванням і смертю. Митець встановлює особливий вид відносин, виконуючи роль бачучого та відчуваючого свідка, який ділиться своїм особистим досвідом перетину горизонту сприйняття та емпатії.

Ці зустрічі, часто продиктовані випадковістю чи цікавістю, стають полем для зміни ідеї щодо сприйняття світу як простору, де панує людина. У своєму методі роботи Пйотр не документує, а радше увічнює існуючі ситуації, природним чином стаючи їх частиною. Він робить крок назад, відмовляється від коментаря, висуваючи на передній план відносини, встановлені в даному випадку із зустрінутою істотою. Герої його проєктів досліджують невідомі простори, шукають їжу, злягаються, пересуваються, вмирають. Вони підвладні життєвим процесам. Вони залишаються спільнотою істот – екосистемою, створеною людськими та не людськими істотами (тваринами, рослинами чи мікроорганізмами).

Зміна підходу до живих істот формувалася насамперед разом із розвитком постгуманістичних думок. Вихід за межі ідеї антропоцентризму призвів до критичного аналізу попереднього, традиційного підходу до тварин, як у самому мистецтві, так і в позахудожніх питаннях. Сьогодні ми живемо в часи, коли спільнота інших істот набуває особливого значення. Нав'язливий привид «ери антропоцентризму» та поглиблення кліматичної кризи змушують фундаментально змінити мислення про планету та її екосистему. Ключовими здаються роздуми, що дають відповіді на питання, як жити в міжвидовій спільноті? Як з турботою будувати середовище, в якому все функціонує на основі взаємовідносин?

На виставці Пйотр Блаєрський приймає стратегію, засновану на емпатії, яку він реалізує через спостереження та блукання, як фізичні, так і розумові. У представлених роботах залишається відчутною напруга між процесом повільної загибелі й швидкоплинності, та баченням побудови свого роду спільноти, розглянутої з постантропоцентричної перспективи. Загибель тут розглядається з точки зору вимирання – процесу зникнення видів, планетарних змін, спричинених діяльністю людини. Однак саме спільнота все ще лишається шансом побудувати відносини, які є основою по-різному існуючого біологічного життя. Митець сприймає постантропоцентризм як конструктивний спосіб мислення, який водночас є відмовою від есхатологічного світогляду та вираженням смирення, яке покінчує з антропоцентричним егоїзмом.

Дії Пйотра позбавлені дистанції та об'єктивації. Вони мають на меті викликати емпатію та критичний погляд на звички щодо сприйняття та розуміння іншого життя. Мотив блукання, акцентований у назві виставки, є запрошенням повільно відкривати те, що приховане. Це імпульс звернути увагу на думку, що ламає соціальний порядок, у якому не людські особи функціонують лише як ресурси. У цьому випадку вони стають такими ж важливими акторами, як і люди.

Пйотр Блаєрський (нар. 1980) – випускник Факультету Графіки та Медіа-мистецтва Академії Образотворчих Мистецтв ім. Євгеніуша Гепперта у Вроцлаві. Він створює відео, фотографії та звукові інсталяції, а також перформативні громадські заходи. Його роботи досліджують можливість розширення меж пізнання, свідомості та свободи індивідів перед обличчям соціальних умов і складності динаміки влади та наративів, які її підтримують; вони проєктують майбутнє, у якому нинішні ідеологічні переконання більше не діють, і пропагують постантропоцентричну перспективу, яка розширює межі спільноти та емпатії. У 2023 році розпочав навчання на докторантурі Академії Образотворчих Мистецтв ім. Яна Матейка в Кракові. Живе і працює у Вроцлаві.

Пйотр Лісовський – куратор та історик мистецтва, автор виставок, текстів, редактор видань, незалежний дослідник сучасного мистецтва. Художній керівник Суб'єктної Інституції Культури 66P. У 2017–2022 роках був пов'язаний із Музеєм Сучасного Мистецтва у Вроцлаві, яким керував у 2020 році. Раніше, у 2007–2016 роках, був куратором і опікуном колекції CSW Toruń, а також співавтором незалежної GALERIA MIŁOŚĆ (2014–2017). Викладає на Факультеті Образотворчих Мистецтв Університету Миколая Коперника в Торуні та на напрямку Художньої Медіації в Академії Образотворчих Мистецтв у Вроцлаві.

Візит білого голуба
2021, відео

Фільм є записом несподіваного візиту білого голуба до квартири митця. Протягом кількох годин птах скористався гостинністю, побував у незнайомому місці, втамував спрагу та відпочив. Голуб почувався невимушено в компанії людини і впевнено досліджував її оселю. Поява голуба і незвичайність ситуації справляють враження якоїсь містичної події, притчі про те, як людину відвідав дух у вигляді прекрасного білого голуба. Емоційне піднесення, яке супроводжує такий образ, є нагромадженням культурних архетипів і кліше, приписуваних цій тварині. Сам голуб не усвідомлює цих асоціацій, культурної загадки та емоцій, які він викликає в контексті своєї незвичної присутності. Голуб також не знає, що оперення на його кінцівках є непрагматичним і еволюційно можливим завдяки селекційному відбору, довільному формуванню людиною біологічних тіл голубів відповідно до ролей, які вона заздалегідь для них визначила.

Фільм розповідає про цю зустріч безпосередньо, але також і метафорично, показуючи, що зв'язок людини з іншим життям може мати неочевидний вимір. Конкретні емоції, думки та дії автора є одними з можливих варіантів, які можуть бути напрочуд різними. Ця зустріч є записом миті на складному шляху взаємовідносин різних життів.

Смерть тварин
2013-2024, відеоінсталяція, цифрова фотографія, 40 x 30 см кожна

Смерть тварин – це проєкт, який триває з 2013 року. Він складається із серії фотографій і відеоробіт, що документують трупи або сам акт смерті тварин, які живуть разом з людьми в міському просторі. Митець документує непомітну смерть, яка відбувається в нашому повсякденному оточенні. Він викриває не тільки вмирання, а й запрограмовану людську сліпоту. Митець показує, що зміна оптики можлива через зацікавлене, свідоме спостереження, через контакт зі смертю інших істот і власними почуттями. Представлені відеороботи – це річний запис розкладання тіл оленя та собаки, ймовірно, збитих поїздом. Їхні туші лежали вздовж колії, залишаючись видимими як із проїжджаючих поїздів, так і зі стежки, якою часто прогулюються люди зі своїми собаками. У фільмах ми спостерігаємо процес розкладання мертвих тіл і бачимо, як зникають з часом висохлі тканини і оголені кістки. Світлини, у свою чергу, є добіркою, що документує мертві тіла тварин, з якими митець стикався в міському просторі. Перед нами зображення різних стадій розкладання, а також різних факторів, які могли спричинити смерть героїв окремих фотографій.

У проєкті Смерть тварин важливим залишається привернення уваги до сумної картини покинутості мертвих тіл і своєрідного перебування в забутті. Об'єктив фотоапарата чи відеокамери фіксує драму цих життів із повною серйозністю та повагою. Співчутливий погляд не фетишизує саму органічну природу їхніх трупів і не зводить їх до функціонуючого в культурі образу смерті, представленого розпадом. Намір автора полягає в тому, щоб експропріювати цю візуальність на користь іншої історії, в якій є місце для суб'єктивності цих істот.

Емпатичні спостереження за малими істотами
2019-2024, відеоінсталяція

Робота складається з серії фільмів, які показують маленьких істот – дрібних тварин – у їхньому повсякденному житті. Автор розглядає свою роботу як своєрідну вправу на спостереження. Перебування біля цих істот, яких щодня ігнорують, протягом тривалого часу, дозволяє нам бачити їх життя як щось близьке до нашого власного. Вони їдять, пересуваються, займаються сексом і роблять все те, що робить біологічне життя. У цьому немає пафосу чи чогось особливого, але тим не менше така інтимна зустріч здатна привернути увагу спостерігача. Окремі фільми зняті таким чином, щоб можна було опуститися до рівня маленьких комах та їхніх «маленьких цілей», уникаючи при цьому наукового, ієрархічного підходу, властивого фільмам про природу.

Дивовижна конвергенція
2020, відео

Відео показує равлика, який повзе по долоні митця. На великих планах кадрів вражає сильна схожість відбитків пальців на шкірі людини з равликом. «Конвергенція» в назві — це незалежна еволюція подібних ознак у видів, що належать до різних періодів чи епох у часі. Вона створює аналогічні структури, які мають подібну форму або функцію, але не були присутні в останнього спільного предка цих груп. Потреба людини впорядковувати навколишню дійсність на різних етапах цивілізації створювала однаково незвичайні та дивовижні теорії про життя. Здавалося б, абсурдне порівняння людської шкіри та равлика ставить важливі питання про впорядковування світу через формування знань, які самі по собі можуть залежати від цілої низки політичних, соціальних і культурних умов.

Тиха ніч
2021, аудіоінсталяція, текст

Робота є фрагментом запису, зробленого, коли митець спав на балконі у своїй квартирі. Важливою тут є акустична специфіка житлового масиву, що описує поділ простору архітектурою міста. Це сцена, на якій різні актори взаємодіють і переплітаються в безкінечній партитурі ритму життя. Під час запису ми чуємо звуки міста, тварин, що не сплять вночі, або також атмосферні фактори. Крім того, час від часу лунає звук самого автора, який, занурений у сон, ритмічно хропе і абсолютно не усвідомлює видовища, що розгортається навколо нього.